

Zachraňme českou korunu, vyzývá ekonomka Šichtařová

- CZ24 News | 9. listopadu 2023

ČESKO: Obyčejně dělám byznys - to je náplní drtivé většiny mého pracovního dne. Toto pondělí ale bylo výjimkou. Přichomýtla jsem se k akci, která byla všechno, jen ne byznysová.

Možná jste zaznamenali, že českým prostorem v uplynulých měsících prosvištěla petice za zachování české koruny. Akci organizovala strana Svobodných a petice si získala tak vysoké množství podpisů, že ze zákona se jí musel začít věnovat i zákonodárce. A tak se v pondělí 6. listopadu uskutečnil v Senátu kulatý stůl na téma zachování české koruny. Kromě zástupců strany svobodných a samotných petentů se účastnila také řada odborných institucí – od Česká národní banky, přes ministerstvo financí, průmyslu, Vysokou školu ekonomickou, nebo třeba odbory.

Přizvána jsem byla také, a to organizátory petice, abych jako makroekonom promluvila o výhodách a nevýhodách koruny a eura. A zde se začalo rodit mé upřímné překvapení. Čekala jsem totiž leccos, ale ve všech variantách očekávání to především byla sbírka politických a lobbystických prohlášení. Jaké bylo mé upřímné překvapení, když realita byla zcela odlišná. Chce se říci – odlišná od mediálního obrazu.

Pokud totiž podlehnете převažujícím mediálním výstupům, získáte snadno dojem, že veřejnost se dělí na informované vzdělance, kteří volají po euru, neinformované prostáčky, kteří nemají názor, a „kontrarevoluční národovecké živly“, kteří opěvují českou korunu. Jistě – toto je velká nadsázka, ale když ji poněkud rozředíme, zase tak daleko od pravdy není. Zkrátka slyšet jsou hlavně hlasy volající po euru, které se snaží euro prezentovat jako formu pokroku a symbol kvalitní integrace, zatímco snahu o zachování koruny prezentují jako konzervativní či národovecké zpátečnictví.

V Senátu na setkání různých ekonomů zastupujících různé instituce však vykryštoval zcela jiný obraz. V podstatě všichni přítomní jsme se totiž shodli na tom, že euro není pro českou ekonomiku v tuto chvíli vhodné. Ba co více, opakovaně zazníval z některých úst názor, že euro by nás ekonomicky poškodilo a vrátilo zpět. Že bychom se začali místo přibližování průměru EU zase vzdalovat.

Tento názor jsem přinesla nejen já, ale také zástupci Vysoké školy ekonomické. Euro by totiž vedlo k vyšší míře inflace, k pomalejšímu hospodářskému růstu, k poklesu míry konkurenceschopnosti a k nárůstu našeho zadlužení. Vše bylo prezentováno v tabulkách, grafech, statistikách. Tradičně vyšší míru diplomacie si pak musely udržet státní instituce. Z úst zástupců České národní banky nebo ministerstev tedy padaly výroky formulované poněkud zdrženlivěji a diplomatičtěji, ale ve své podstatě měly obdobný význam: euro nedoporučují.

Možná z výše uvedených tvrzení by vás mohlo nejvíce překvapit to, které se týká inflace. Často totiž slyším názor, že kdybychom platili eurem, měli bychom nižší míru inflace, vždyť podívejte se na eurozónu a srovnajte ji s námi! Bohužel tento „argument“ vychází z hlubokého nepochopení monetární ekonomie. Inflace nevzniká tím, že máte tu kterou měnu, ale tím, jak je zacházeno s peněžním oběhem v té které zemi. Naši inflaci, které je vyšší, než činí průměr eurozóny, jsme si způsobili jako země sami tím, že jsme do oběhu napumpovali příliš rychle příliš mnoho peněz, a to zejména skrze vládní výdaje od počátku let covidových.

Statistiky a znalosti vývoje v dalších evropských zemích nám dávají mnoho důvodů domnívat se, že v případě, že bychom platili eurem, by naše inflace byla ještě vyšší než dnes. A to hned z několika

důvodů. Prvním důvodem by byla takzvaná konvergence skrze cenovou hladinu – což je (pravdivý) argument, který v Senátu zdůrazňovala hlavně Česká národní banka. Druhým důvodem je pak ztráta naší vlastní měnové politiky, která je mnohem akceschopnější a „agresivnější“ (v pozitivním slova smyslu) než v případě ECB. A třetím argumentem pak je souvislost mezi eurem a vyšší mírou zadlužení. (Poslední dva argumenty jsem zdůrazňovala hlavně já a zástupci VŠE.)

Jinými slovy, když se sejdou lidé bez fundamentalistického, ideologického zadání, odborně se velmi dobře shodnou. Problém nastává, pokud se začnou ozývat lobbisté a populisté. Pak může začít mediální obraz vypadat úplně jinak. A právě proto si myslím, že je velmi dobrý nápad vyjednat výjimku z povinnosti přijmout euro – tak, jak petice navrhuje. Je to o jednu pojistku navíc, že případný rychlokvašený populist, který by se mohl dostat k moci po některých dalších volbách, nepřivede kalamitu tak snadno.

AUTOR: Markéta Šichtařová

ZDROJ: Blog iDnes